

Cardona espera 20 anys després la restauració de l'antic traçat del riu

La llera del que era el pas natural del Cardener per la Coromina, que es va desviar el 2000, és una àrea que té pendent una revegetació i adequació que la reintegri a l'entorn del nucli

David Bricollé. Cardona 22.01.2021 | 16:45

Estat actual de l'antiga llera del riu Cardener a la Coromina, amb una petita làmina d'aigua que s'hi fa arribar i mínima vegetació. Òscar Bayona.

Cardona encara espera, dues dècades després que li desviessin el curs del Cardener, una restauració integral de la llera que va quedar eixuta i deserta al seu pas pel nucli de la Coromina. L'Ajuntament continua reclamant que la zona que va quedar afectada sigui objecte d'una intervenció per part de la Generalitat (que és qui va assumir i materialitzar aquell

desviament) que converteixi aquesta àrea situada al llarg de l'antic curs del riu en un «veritable parc fluvial» que tingui «una extensió i una imatge molt diferent de l'actual», que és la d'un espai despullat de vegetació i amb només una mínima làmina d'aigua, «que sigui una àrea de lleure per a la ciutadania i que fins i tot enllaci amb l'antic camí de la costa de la Coromina per pujar cap a Cardona», tal i com expressa l'alcalde, Ferran Estruch.

Ara fa 20 anys (es van complir el 20 d'octubre passat), Cardona va quedar amb un tram fantasma del Cardener, just en la seva entrada a la Coromina, en el que és un dels límits naturals de la Vall Salina. El riu segueix en aquest punt una ruta alternativa creada artificialment a principi d'aquest segle, com a solució a una problemàtica intrínseca a zones salines, però que a Cardona es va accentuar fa dues dècades. Entre els anys 1998 i 1999 van aparèixer i proliferar les bòfies (enfonsaments del subsòl que es manifesten en superfície) a la part baixa de la vall, tocant a la Coromina.

Un túnel per evitar mals majors

Després de nombrosos estudis promoguts per la Generalitat, el que es va determinar és que la principal causa d'aquella proliferació de bòfies era l'entrada d'aigua del riu Cardener cap a antigues galeries, el que provocava la dissolució del material salí i el posterior moviment del subsòl.

Davant d'aquesta diagnosi, es va optar per una solució contundent: desviar el curs del Cardener just a la seva entrada a Cardona per allunyar-lo de la Coromina i de la Vall Salina. L'actuació central va ser la construcció d'un túnel de 227 metres de longitud que proporcionava aquesta ruta alternativa al pas del riu pel municipi. Va ser una obra que va suposar una inversió d'uns 6,5 milions d'euros i que es va inaugurar el 20 d'octubre del 2000 amb l'obertura d'una comporta que va permetre l'entrada de l'aigua cap al túnel.

Aquella intervenció, però, va deixar a la Coromina el paisatge desolat del curs natural d'un riu que quedava sec. Durant anys, la restauració d'una part d'aquest paisatge ha estat una reivindicació constant tant dels veïns del barri cardoní com de l'Ajuntament. Setze anys després de fer efectiu el desviament, l'octubre del 2016, la Coromina va recuperar parcialment el curs de l'aigua.

El que es va fer va ser construir un petit llac i impermeabilitzar tot un tram de més de 300 metres a la zona més propera al nucli d'habitatges, per poder-hi tornar a fer passar l'aigua sense que hi tornés a haver filtracions. L'aigua hi arriba mitjançant una canalització que l'agafa

a la sortida del túnel de desviació. Tot i això, es manté sec un tram paral·lel a l'antic canal, des de la desviació fins a l'entrada a la Coromina.

El que, vint anys després, reclama el consistori cardoní és un projecte integral de recuperació, que inclogui, a més, «un manteniment continuat de l'antiga llera, del que se n'ha de fer càrrec l'Agència Catalana de l'Aigua». En concret, l'alcalde, Ferran Estruch, exposa que aquest projecte i la seva materialització ha de començar per «la canalització de totes les aigües salines que provenen de la vall per conduir-les correctament cap al col·lector de salmorres. Per evitar que fang salat vagi a parar al riu artificial que hem creat, que és el que passa ara, la qual cosa impedeix una bona regeneració». I reitera la demanda convertir tota aquesta zona en un parc fluvial: «això vol dir que el sòl s'ha de regenerar, s'ha de revegetar, però fer-ho de veritat, ben fet, amb la dimensió que pertoca i amb les espècies vegetals que s'adaptin i pervisquin. I donar-li la dignitat necessària, no com fins ara, que només s'hi han fet pedaços i encara som nosaltres els que hem hagut d'assumir la major part dels costos d'un problema que no vam generar».